

Nieodpłatna pomoc prawna w 2019 roku

2018-12-12

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości „Consylium” wygrała w konkursie na realizację zadania publicznego polegającego na prowadzeniu 16 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz działań z zakresu edukacji prawnej w 2019 r. Miasto przeznaczy na ten cel 1 022 340 zł.

Od początku 2016 roku na terenie całej Polski funkcjonuje system darmowej pomocy prawnej. W Krakowie działa 31 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, przy czym 15 punktów stanowią punkty radcowsko-adwokackie, a 16 prowadzi organizacja pozarządowa wyłoniona w otwartym konkursie ofert. Ta liczba się nie zmienia, ponieważ jest ściśle uzależniona od liczby mieszkańców.

Nieodpłatnej pomocy prawnej udzielają adwokaci i radcowie prawni. Natomiast w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe porad mogą udzielać także doradcy podatkowi oraz absolwenci wyższych studiów prawnych (posiadający co najmniej trzyletnie doświadczenie), a w szczególnie uzasadnionych przypadkach również aplikanci adwokaccy lub radcowscy z upoważnienia odpowiednio - adwokata lub radcy prawnego udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej.

Od 1 stycznia 2019 r., w związku z nowelizacją ustawy, zmieniają się niektóre zasady udzielania mieszkańcom nieodpłatnej pomocy prawnej. Nowością będzie **nieodpłatne poradnictwo obywatelskie**, świadczone w połowie punktów prowadzonych przez organizację pozarządową i dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby, która o takie wsparcie poprosi. Będzie go udzielała osoba, która ukończyła z oceną pozytywną szkolenie z zakresu świadczenia poradnictwa obywatelskiego albo posiada doświadczenie w świadczeniu poradnictwa obywatelskiego i uzyskała zaświadczenie potwierdzające posiadanie wiedzy i umiejętności w tym zakresie. Poradnictwo obywatelskie będzie miało na celu pomoc w poruszaniu się w systemie przepisów prawnych oraz wykorzystanie zdobytej wiedzy osobom, które mogłyby mieć trudności ze zrozumieniem skomplikowanego języka prawniczego.

Organizacja pozarządowa będzie także realizować zadania z zakresu **edukacji prawnej**, w celu poszerzania wiedzy obywateli o przysługujących im uprawnieniach oraz ciążących na nich obowiązkach. **Z poradnictwa prawnego i obywatelskiego bezpłatnie będzie mógł skorzystać każdy, kto złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej wizyty u prawnika.** Zmienia się także zakres udzielanej pomocy – do katalogu spraw dołączą m.in. o sporządzanie projektów pism w określonych sprawach.

Nieodpłatna pomoc prawna od nowego roku obejmie więc:

- poinformowanie osoby fizycznej, zwanej dalej „osobą uprawnioną”, o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sędow-administracyjnym,
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego,
- sporządzenie projektu pisma w sprawach z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się

postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym,

- nieodpłatną mediację,
- sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie będzie polegać na:

- działaniach dostosowanych do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzających do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparciu w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzeniu wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji,
- w szczególności poradach dla osób zadłużonych i poradach z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego,
- nieodpłatnej mediacji.

Obsługę pozostałych 15 punktów, w których udzielana będzie nieodpłatna pomoc prawna, w przyszłym roku zapewnią adwokaci i radcy prawni zrzeszeni w Okręgowej Radzie Adwokackiej i Okręgowej Izbie Radców Prawnych – 2 listopada tego roku Gmina Miejska Kraków podpisała z tymi instytucjami porozumienie przedłużające współpracę na dotychczasowych zasadach.

W 2017 r. z porad prawnych skorzystało 7 562 osób, z czego 3 160 porad prawnych udzielono w punktach pomocy prawnej prowadzonych przez organizację pozarządową, a 4 402 udzielono w pozostałych punktach.